

ROOS EN KABBALA

ROOS EN KABBALA

DOOR

BENITA KLEIBERG

CRYSTALSERIE 10

2003

ROZEKRUIS PERS – HAARLEM

In de Crystalserie zijn verschenen:

1. Hermes Trismegistos – De vermaning der ziel
2. Mysteredieren
3. De kennis die verlicht
4. De terugkeer tot de oorsprong
5. Gnosis als innerlijke religie
6. Rozenkruisers toen en nu
7. De roede des drijvers verbroken
8. K. Bielau – Paracelsus, zijn tijdloze heelkunde en filosofie
9. De Graal en het rozenkruis

ISBN 90 6732 286 5

© 2003 Rozekruis Pers, Haarlem

INHOUD

	Inleiding	7
1	De Roos des Harten der zevenvoudige openbaring Gods	9
2	De Roos des Harten in verband met ruimte en tijd	12
	2.1 <i>De zevenvoudige Roos</i>	
	2.2 <i>De dertienbladige Roos des Harten – De Shoshanah</i>	
3	De getallen twaalf en dertien	27
4	De Chabathseleth	31
5	De hoeksteen Christi en de Roos des Harten	34
6	Het verhaal van de roos	39
7	De getalsmatige structuur van het verhaal van de roos	47
	7.1 <i>Het leven voor de geboorte</i>	
	7.2 <i>De geboorte</i>	
	7.3 <i>Achashverosh</i>	
	7.4 <i>Esther</i>	
	7.5 <i>De Koning en de Koningin</i>	
	7.6 <i>Mordechai en Haman</i>	
	7.7 <i>De wending</i>	
	<i>Nawoord</i>	78
	Tweede deel	
8	De relatie tussen Esther en Shoshanah	83
9	Shoshanah en Chabathseleth	86
	Verband tussen getal en taal in het Hebreeuws	96
	Geraadpleegde literatuur	100

Wat is waarheid?

Ziet dit kristal: hoe het ene licht zich in twaalf vlakken openbaart, ja in viermaal twaalf, en ieder vlak weerkaatst één straal licht, en de een beschouwt één vlak en een ander een ander vlak, maar het is toch het ene kristal en het ene licht dat in alle schijnt.

Het Evangelie van de heilige Twaalven

Inleiding

Binnen de religieuze stelsels van zowel westerse als oosterse culturen is er sprake van een godsbeginzel, een goddelijke vonk, verborgen in de mens.

Dit goddelijk oerprincipe kent verschillende benamingen. De Geestesschool van het Gouden Rozenkruis, representant van de moderne, westerse Gnosis, spreekt in dit verband over de zevenvoudige Roos des Harten, of het geestvonkatoom. Andere mysteriescholen en religies noemen dit oerprincipe de lelie, de lotus of de graankorrel Jesu. Alle duiden met deze verschillende namen slechts op één en hetzelfde: het latente godsprincipe in het menselijk hart.

Zo kent de Joodse Gnosis ook de Roos des Harten. Zij spreekt zelfs over twee rozen: de dertienvoudige Shoshanah, die twee kleuren draagt, en de Chabathseleth, de oerroos die kleurloos is.

Al deze rozen kunnen op het eerste gezicht verwarring oproepen. Wie zich echter gaat verdiepen in deze boeiende materie, zal ontdekken dat er geen tegenspraak verborgen ligt in de verschillend samengestelde rozen. De rozen in de Joodse Gnosis die in dit boekje besproken worden, kunnen tot een dieper inzicht leiden in de Roos des Harten van het Gouden Rozenkruis. De Gnosis is immers universeel, onafhankelijk van cultuur- en tijdverschillen!

In het tweede deel wordt de relatie gelegd tussen Esther, Shoshanah, Chabathseleth en het bijbelse Hooglied: de ontwikkelingsgang van de menselijke ziel.

Het aanhangsel behandelt *Het verband tussen getal en taal in het Hebreeuws*. Dit kan men voor een goed begrip ook voorafgaand aan de tekst van het boekje lezen.

De Roos des Harten der zevenvoudige openbaring Gods

De rozenknop is een wereldorde, een wereldziel, een alopenbaring, die zich hier niet kan doen gelden. Een alopenbaring, die niet van deze wereld is, een gigantisch koninkrijk, doch niet van deze natuur. De rozenknop bevat een verstilld leven; met een uitbundige majesteit zou dat leven kunnen bloeien. Doch de geur van die koninklijke levensgloed kan hier niet waargenomen worden.

De gnostieke mysteriën van de Pistis Sophia (blz. 227)

In de moderne, westerse esoterie wordt het godsbeginsel in het menselijk hart verbeeld als een gestileerde roos, weergegeven door zeven in elkaar grijpende cirkels, die tezamen een gemeenschappelijk hart vormen. (zie afb. I, blz. 13) De Roos des Harten verzinnebeeldt op deze wijze de werking van de Goddelijke Logos die door middel van haar stralen alle leven beïnvloedt.

Zoals het zonlicht zevenvoudig gebroken wordt en uiteenvalt in het kleurenspectrum, zo spreidt het Liefdelicht van Christus zich in zeven stralen, via de zeven planeten. De scheppende stralen, uitgaande van de planeten, vormen zeven grondprincipes, zeven hoedanigheden. Zij geven echter uitdrukking aan één Licht en aan één Leven. Al deze planeten zijn met elkaar verbonden en zijn van elkaar afhankelijk. Hun krachten

en energieën vormen één grote wervelende beweging rondom het zonnehart, hetgeen zo mooi tot uitdrukking komt in de gestileerde zevenvoudige roos.

Wanneer men over de Roos des Harten spreekt, wordt er soms een onderscheid gemaakt tussen de Witte, de Rode en de Gouden Roos. Alle vertegenwoordigen hetzelfde principe, echter geplaatst in verschillende stadia van ontwikkeling.

Een uitspraak van de klassieke Rozenkruisers luidt:

Ex Deo nascimur

In Jesu morimur

Per Spiritum Sanctum reviviscimus.

Het 'Ex Deo nascimur' wordt verzinnebeeld door de Witte Roos. Het is de werkzaamheid van de vaderkracht. Wij allen zijn als mens uit één en dezelfde Bron voortgekomen, allen hebben wij nog een fractie van dit oorspronkelijke Leven in ons besloten liggen. Daarom, zo kunnen wij zeggen, is de Witte Roos aan ieder overhandigd. Belangrijk hierbij is nu het feit, of men zich dat bewust is en of deze roos daadwerkelijk wordt aanvaard. Er moet namelijk wel iets gedaan worden met deze roos. Slechts dán heeft het zin, zich van goddelijke afkomst te weten. Door de roos bewust aan te nemen, plaatst men zich in een bepaalde ontwikkeling, die de cirkelgang der gewone natuur kan doorbreken. Deze ontwikkeling zal een spiraal gang naar omhoog kunnen betekenen.

Wanneer men deze Witte Roos bewust heeft aanvaard en men de betekenis ervan tracht te doorgronden, wordt zij door ervaring en offering rood gekleurd. Dan bereikt men de fase: 'In Jesu morimur'. De krachten van de Zoon worden werkzaam. De roos wordt rood ge-

kleurd door de bittere ervaringen die men in het leven ondergaat. Vele malen zal men zich 'dodelijk' aan zijn doornen verwonden, want slechts zo kan men tot inzicht en bewustzijn komen. We denken in dit verband aan het diepzinnige sprookje van Doornroosje:

Hoog in de toren van het paleis slaapt de mooie prinses en wacht in stilte op haar verlossing. Vele prinses trachten tot de torenkamer door te dringen, maar zij verwonden zich aan de doornen en komen jammerlijk aan hun einde. Na 100 jaar lukt het een prins, de prinses wakker te kussen uit haar doodslaap. En zie, de doornen zijn veranderd en vormen nu een bloeiende rozenhaag...

De ziel, verlangend naar vereniging met de geest, vindt haar bestemming als de tijd daar is; dan pas kan het vuur van vernieuwing zich een weg banen naar omhoog en ontstaat er een volkomen nieuw leven.

Deze transfiguristische weg komt tenslotte uit in het 'Per Spiritum Sanctum reviviscimus', de geestkracht wordt nu werkzaam. De door offering en lijden rood gekleurde roos, verkrijgt dan haar gouden glans, doordat zij door een geheel vernieuwde aura wordt omhuld. Zij gaat deel uitmaken van een geheel nieuw leven: het is in haar en óm haar heen. De Roos van den beginne ontplooit zich nu als de Gouden Roos der overwinning.

De Roos des Harten in verband met ruimte en tijd

Geen geheimenis is uitnemender dan die, welke uw ziel naar het Licht der Lichten zal brengen, naar de plaats waar Waarheid en Goedheid tronen, waar mannelijk noch vrouwelijk is noch vorm, doch alleen Licht, dat eeuwigdurend en onbeschrijfelijk is.

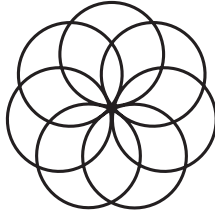
Niets is dus uitnemender dan de geheimenissen, die gij zoekt, behalve slechts de Geheimenis van de zeven klinkers en hun negenenveertig krachten en de getallen daarvan, en geen naam is uitnemender dan al deze klinkers.

De Pistis Sophia

Citaat uit de Geheime Leer van H.P. Blavatsky, blz. 766

2.1. De zevenvoudige Roos

In het vorige hoofdstuk werd besproken hoe de zevenvoudige roos in verband staat met de Goddelijke Logos, die haar werkzaamheid doet gelden door middel van de planeten. Daarom kunnen we deze roos ook in verband brengen met de zes klassieke planeten, die gerangschikt zijn rond de centrale zon, hetgeen zo duidelijk tot uitdrukking komt in de gestileerde roos van afb. 1.

Afbeelding 1

We willen nu nog dieper op het getal zeven ingaan om de belangrijkheid en het uitzonderlijke van het getal beter te doorgronden. Het getal zeven wordt in de esoterie algemeen aanvaard als het getal van de tijd. Alles, zo wordt gezegd, groepeert zich, zowel macrokosmisch als microkosmisch, in de ruimtelijkheid in zeven tijdsperiodes. Zo kent onze aarde zeven ontwikkelingen, zeven omstulpingen of manvantara's genaamd.

Het Goddelijke Scheppingswoord onderging een verdichtingsproces; er was sprake van een steeds verdere stolling van de oermaterie. En in deze verdichting van de oermaterie ontstonden het vuur, als eerste aggregatietoestand, vervolgens de lucht, het water en uiteindelijk de aarde.

De manvantara's zijn, naar de indeling volgens R. Steiner:

1 Saturnus	} de zeven aarde-ontwikkelingen	
2 Zon		
3 Maan		
4 Aarde (huidige periode)		
5 Jupiter		} toekomstige periode
6 Venus		
7 Vulcanus		

Voorts kent de aardeperiode waarin wij nu leven, zeven

grote cultuurperiodes:

1 Oud Indiase	}	cultuur- periode
2 Perzische		
3 Chaldees-Egyptische		
4 Grieks-Romeins periode		
5 Huidige		
6 Slavische (toekomstige)		
7 Amerikaanse (toekomstige)		

Genoemde informatie wordt slechts zeer kort aangeduid, omdat verdere bespreking van deze onderwerpen niet relevant zijn binnen het thema van dit boekje.

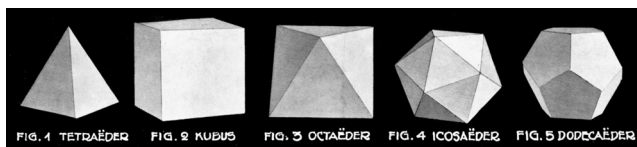
De geschetste zevenvoudigheid is terug te vinden in de microkosmische ontwikkelingen. Op cellulair niveau worden in de baarmoeder de bovengenoemde aardeomstulpingen versneld herhaald en na de geboorte ontwikkelt een kind zich ook in perioden van zeven jaar. Op zevenjarige leeftijd wisselt hij zijn tanden, op zijn veertiende is hij geslachtsrijp en op eenentwintigjarige leeftijd groeit hij niet meer in de lengte.

Na iedere periode van zeven jaar wordt een ontwikkelingsproces afgesloten: de mens heeft zich naar lichaam en ziel als het ware vernieuwd. Een bepaalde voleinding bereikt de mens na zeven maal zeven jaren: hij heeft dan als persoonlijkheid alle menselijke ervaringen doorworsteld en hij kan zich dan geheel en al aan het geestelijke gaan wijden. Bij een volledige zelfverwerking zal de mens zeven voertuigen bezitten: naast het stoflichaam, etherlichaam, astraallichaam, mentaallichaam of Ik, heeft de mens de opdracht zijn Manas, Budhi en Atman te ontplooien.

Het bovenstaande in ogenschouw nemend, kan men vaststellen dat het getal zeven de harmonische kracht in

het Al uitbeeldt en dat zowel de macrokosmos als de microkosmos zich ontvouwt volgens een plan, een idee, dat getalsmatige samenhangen vertoont. Getallen zijn niet louter kwantiteiten, zoals de moderne economisch denkende mens ze graag ziet. Zij bezitten tevens kwaliteiten, die ons op exacte wijze de geestelijke samenhangen tonen. Helaas worden deze eigenschappen van het getal heden ten dage meestal over het hoofd gezien of onderschat. Als we het getal bestuderen, kunnen we aan de hand van de symboliek het leven en de wereld beter doorgronden en kunnen wij op die wijze iets van het Goddelijk plan ontdekken, dat ten grondslag ligt aan alle leven.

Het getal zeven neemt een bijzondere plaats in binnen het kader van de geometrie. Dit beschouwen we aan de hand van de vijf Platonische lichamen. Deze lichamen of vormen, die Plato in zijn ‘Timaios’ aanvoert als zijnde de kosmische bouwstenen van de wereld, zijn vijf regelmatige of harmonische vormen, die in verband staan met de elementen vuur, lucht, water en aarde. Als vijfde element noemt hij de ‘hemelmaterie’ (in hoofdstuk 7.7 wordt hier nog uitgebreid op ingegaan). Aangezien vanuit deze lichamen het gehele wereld-al te verklaren is, werden ze door de Grieken ook wel ‘kosmische lichamen’ genoemd. Plato hechtte zo’n groot belang aan de harmonische geometrie van deze lichamen, dat zijn leerlingen eerst deze materie moesten doorgronden, voordat hij hen toeliet op zijn academie.

Afbeelding 2

De Platonische lichamen (zie afb. 2) laten ons zien, dat

er slechts met de regelmatige driehoek, vierhoek en vijfhoek, harmonische lichamen te vormen zijn. Dat is meteen al belangrijke informatie, want het zegt ons dat er met de getallen 1 en 2 iets bijzonders aan de hand is. Er is namelijk niet zo iets als een éénhoek of tweehoek. Er is wel een éénvlak, de bolvorm; hierop wordt in hoofdstuk 7 nader ingegaan. We kunnen in de driedimensionaliteit pas iets beginnen met de driehoek: wanneer we vier driehoeken hebben, kunnen we een vorm maken, nl. de *tetraëder*, het eerste Platonische lichaam. De driehoek levert nog meer lichamen. Wanneer we er acht hebben, ontstaat de *octaëder*, hebben we er twintig, dan verkrijgen we de *icosaëder*. Dus de regelmatige driehoek levert drie lichamen: de tetraëder, (het 4-vlak), de octaëder (het 8-vlak) en de icosaëder (het 20-vlak). Al deze lichamen hebben het getal 3 als grondslag, want zij zijn immers opgebouwd uit regelmatige driehoeken.

Het tweede lichaam (zie afb. 2) toont ons de *kubus*, die opgebouwd is uit regelmatige vierhoeken. Om een kubus te maken hebben we zes regelmatige vierhoeken nodig. De kubus (6-vlak) is tevens een unieke vorm: met de regelmatige vierhoek kan men geen andere regelmatige lichamen bouwen. De kubus vertegenwoordigt het getal 4, aangezien zij wordt opgebouwd uit regelmatige vierhoeken.

Tenslotte bespreken we de *dodecaëder*. Dit lichaam wordt opgebouwd uit regelmatige vijfhoeken. Dit twaalfvlak is ook uniek: meer mogelijkheden biedt de regelmatige vijfhoek niet.

De tetraëder en de kubus, verbonden met de getallen 3 en 4, verwijzen naar de fysieke wereld en wel naar haar 'grofste' vorm: de mineralenwereld. In de mineralenwereld worden wij met een hele reeks van tetraëders en octaëders geconfronteerd. Borazit bijvoorbeeld, kris-

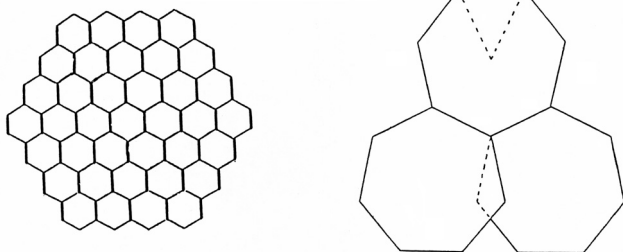
talliseert in een tetraëdervorm, spinel en diamant in een octaëdervorm. Vele mineralen kristalliseren ook in een kubusvorm, dus deze komt ook voor in de stoffelijke wereld der mineralen. Maar met de dodecaëder, opgebouwd uit regelmatige vijfhoeken, hebben wij ineens de mineralenwereld verlaten. Er zijn geen mineralen die in zuivere dodecaëdervorm uitkristalliseren.

We kunnen nu dus concluderen, dat de driedimensionale wereld der mineralen in verband staat met de getallen 3 en 4: lichamen gevormd uit de regelmatige driehoek en vierhoek zijn ruim voorhanden. Maar met het getal 5 overschrijden we de fysieke, minerale wereld en belanden in de aangrenzende etherische wereld, die tot uitdrukking komt in het plantenrijk. Het getal 5 wordt ons veelvuldig getoond aan de hand van de bloeiwijze der verschillende planten. In het vormenspel van haar bloemen zullen we vaak de 5 als een ster aan kunnen treffen. Denk bijvoorbeeld aan de bloeiwijze van de lelie.

De 6 brengt weer een nieuwe fase. We hebben gezien, dat met de regelmatige vijfhoek de mineralenwereld werd verlaten: het getal 5 wordt nog wel door de plantenwereld vertegenwoordigd. We zullen zien, dat met het getal 6 alle bindingen met de ruimtelijke wereld gaan verdwijnen.

Dit komt zeer duidelijk naar voren in het feit, dat met een regelmatige zeshoek geen harmonisch lichaam gevormd kan worden. Zij komt daarom ook niet voor in het rijtje der Platonische lichamen. Het is niet mogelijk om een ruimtelijk lichaam te creëren van louter regelmatige zeshoeken. Anders gezegd: de regelmatige zeshoek heeft geen vermogen zich in de driedimensionaliteit uit te drukken. We kunnen echter met de regelmatige zeshoek nog wel in de tweedimensionaliteit, op het platte

vlak, een harmonisch figuur vormen. Het geheel dat we dan verkrijgen heeft de zogenaamde bijenwasstructuur: een net van regelmatige zeshoeken, dat goed sluitend is (zie afb. 3). Op deze wijze wordt het ons duidelijk gemaakt dat het getal 6 de fysieke, driedimensionale wereld achter zich laat.

Afbeelding 3a en 3b

Het getal 7 gaat nog een stapje verder. Een regelmatige zeshoek laat in het platte vlak, in de tweedimensionale wereld, nog een goed sluitend patroon zien, maar zelfs dit is niet meer met de regelmatige zevenhoek te creëren: er is sprake van overlapping, het sluit niet goed aan en men verkrijgt nooit een passend geheel (zie afb. 3). Ook in de ruimtelijkheid kunnen we niets beginnen met een regelmatige zevenhoek: het geeft geen harmonisch geheel en vormt geen regelmatig lichaam. We moeten vaststellen dat het getal 7 niets met onze ruimtelijke wereld heeft uit te staan. Dit getal kondigt een geheel nieuwe dimensie aan, die als het ware tegenovergesteld is aan onze wereld: het is de natuur van het niet-zijn. De natuur van het niet-zijn is, als bron van het zijn, altijd heersend over de wereld van het zijn. De Geest bepaalt de stofwereld en heerst over de wereld van het zijn, waar zij echter géén deel van uitmaakt.

Het bovenstaande, geometrische gedeelte samenvat-

tend, kunnen we concluderen, dat met het getal 3 de stoffelijke wereld betreden wordt en zij met de 4 alweer verlaten wordt. Het getal 5 voert ons binnen in de etherische wereld der planten en met de 6 overschrijden wij weer een grens. Voorbij deze grens treffen we de wereld van de 7 aan, de niet-stoffelijke wereld der geest, het niet-zijn. Aan de hand van de geometrie kunnen we dus vaststellen, dat de 7 een geheel aparte positie inneemt. De 7 staat geheel los van de stoffelijke wereld.

We hebben in het begin van dit hoofdstuk gezien hoe het getal 7, als principe van de tijd, onze ruimtewereld groepeerd in de stroom der tijd, want ook deze tijdsduur rangschikt zich in een bepaalde zevenvoudigheid. U vindt het wellicht vreemd, dat de geestelijke wereld van het niet-zijn verbonden wordt met zo iets triviaals als de tijd. Vandaar dat we nu eerst het wezen van de tijd nader willen beschouwen.

Wanneer wij nadenken over het wezen van de tijd, moeten we erkennen dat zij binnen ons leven een belangrijke rol speelt. Ons gehele leven immers, is afhankelijk van de tijd, aangezien alles tijdgebonden is. De tijd is drievoudig samengesteld uit verleden, heden en toekomst. We kunnen beelden vormen over het verleden: onze herinneringen, we kunnen plannen maken voor de toekomst: onze verwachtingen. Het heden bezorgt ons echter een probleem. Hoe haar daadwerkelijk op de juiste wijze te beleven is een opgave voor iedere mens. Want wérkelijk leven, is in het levende heden staan! Het heden in de tijdstroom ondergaan in onze ruimtewereld lijkt een onmogelijkheid. Wij zijn als mens immers vaak in het heden juist bezig met óf het verleden, óf de toekomst. Wanneer wij in het levende heden zouden kunnen staan, dan zouden we tevens de essentie van de tijd ervaren.

Wij koppelen de tijd aan onze ruimtewereld, maar in feite staat de tijd los van de ruimtelijkheid. Een eenvoudige vraag als: 'Hoe laat is het nu?' is gebonden aan de ruimtewereld. Om deze vraag te kunnen beantwoorden, moeten we immers op de klok kijken, of op een horloge, of wellicht naar de stand van de zon. Doch al deze zaken zijn objecten in de ruimte en aan de hand daarvan doen we een tijdmeting. Deze ruimtelijke en tastbare objecten geven echter het geheim van het wezen van de tijd niet prijs. De tijd, zo zegt Rudolf Steiner in 'Der Pfingstgedanke als Empfindungsgrundlage zum begreifen des Karma', is niet in de ruimtelijke wereld waar te nemen in zijn essentie. Om de tijd als zodanig waar te kunnen nemen, dienen we uit de ruimte te treden! En om die ervaring te kunnen ondergaan, moeten wij eerst 'sterven in Christus', vóór onze fysieke dood wel te verstaan. Wij dienen het 'in Jesu morimur' daadwerkelijk toe te passen! Want wanneer we als mens door de poort van de dood zijn heengegaan, betreden we een geheel ander bestaan, het niet-zijn; de ruimte stulpt zich om in tijd.

Deze innerlijke tijdservaring ondergaan wij als een vanzelfsprekendheid, wanneer we daadwerkelijk in Christus gestorven zijn. Wij hebben dan immers, als mens naar bevrijding hunkerend, al afscheid genomen van onszelf en van de (ruimte-)wereld waarin we leefden.

Geheel anders verloopt het als wij nog gebonden willen blijven aan het aardse en ons daar nog niet los van hebben kunnen of willen maken. Dan kunnen wij nog niet geheel en al in de essentie van de tijd staan. Na de dood blijven we dan een tijdsspanne gebonden aan de ruimtewereld en als een 'ruimtespook' zullen we trachten ons vast te klampen aan deze aarde.